

Huidige verkoopbeperkingen krachtens de Tabakswet

Algemeen

- Tabaksverkoop is overal toegestaan, behalve daar waar het (bij wet) is verboden.
- Tabaksverkoop is niet gebonden aan een vergunning, zoals in sommige landen wel het geval is (Frankrijk, Spanje, Ierland, Canada).
- Sinds 2002 bevat de Tabakswet een leeftijdsgrens voor de verkoop; aan personen jonger dan 16 jaar mag geen tabak worden verkocht. In veel Europese landen ligt deze grens bij 18 jaar.
- In verband met de leeftijdsgrens bestaat sinds 2004 het Besluit tabaksautomaten (Stb. 55). Dit bepaalt dat tabaksautomaten standaard vergrendeld zijn en slechts nadat leeftijdsverificatie heeft plaatsgevonden ontgrendeld worden voor een verkooptransactie.

Tabakswet 1988 (Stb. 342)

- Artikel 9 (sinds 2002 is dit artikel 7, tweede lid) bevat een grondslag voor een verkoopverbod in bepaalde categorieën gebouwen en inrichtingen.
- Uitwerking hiervan in het Besluit beperking verkoop en gebruik tabaksproducten (Beperkingenbesluit; Stb. 1989, 612). Dit besluit is, tegelijk met de Tabakswet, op 1 januari 1990 in werking getreden.

Reikwijdte en argumentatie verkoopverbod in Beperkingenbesluit

- Het Beperkingenbesluit heeft als uitgangspunt dat in gebouwen die onder het rookverbod vallen geen tabak wordt verkocht. Het gaat hier o.a. om inrichtingen voor gezondheidszorg, onderwijs, maatschappelijke dienstverlening etc.
- Ratio: als het niet de bedoeling is dat mensen in een bepaald gebouw roken, waarom zou je er dan tabak verkopen? (vergelijk het plaatsen van asbakken)
- Op dit algemene principe is slechts een zeer beperkt aantal uitzonderingen gemaakt, te weten voor (zorg)instellingen waar mensen (semi)permanent verblijven en niet eenvoudig naar buiten kunnen (bijvoorbeeld sommige verpleeghuisbewoners) of mogen (bijvoorbeeld sommige psychiatrisch patiënten).

Wijziging Tabakswet in 2002 (Stb. 201)

- Uitbreiding van de grondslagen voor verkoopverboden:
- Verkoopverbod in overheidsgebouwen (artikel 7, eerste lid). Was omissie in de Tabakswet van 1988; alleen gevangenis zijn hiervan (bij amvb) uitgezonderd.
- Grondslag (artikel 7, tweede lid) om ook inrichtingen voor kunst en cultuur en commerciële sport onder de werkingssfeer van het Beperkingenbesluit te brengen (incl. verkoopverboden).
- Grondslag (artikel 7, derde lid) om tabakverkoop te verbieden 'in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van bedrijven en organisaties'. Hierbij zou gedacht kunnen worden aan bijvoorbeeld de supermarkten, horeca, tankstations etc. Van deze mogelijkheid is nog geen gebruik gemaakt.
- Grondslag (artikel 9, vierde lid) om bij algemene maatregel van bestuur verkoop 'zonder ter hand stelling door tussenkomst van een verstreckende persoon' te verbieden (tabaksautomaten of internetverkoop) of te reguleren. Voornoemd Besluit tabaksautomaten vindt zijn basis in dit artikel.